

valgets betænkning 1272/1994, at Ombudsmandens indseende er en retlig kontrol inklusive kontrol af »god forvaltningsskik«. Og det er foreslået at opretholde den hidtidige bestemmelse i ombudsmandsloven om, at Ombudsmanden ved udøvelsen af sine beføjelser skal tage hensyn til de særlige vilkår, hvorunder det kommunale styre virker. Retsudvalget finder – uden i øvrigt endnu at have taget stilling til forslaget – anledning til at fremhæve de to konkrete – og meget væsentlige – eksempler på udslag af Ombudsmandens pligt til at tage hensyn til de vilkår, hvorunder det kommunale styre virker, der nævnes i betænkningen side 75. Det drejer sig om, at Ombudsmanden skal respektere den kommunale budgetmagt, og at Ombudsmanden skal lægge til grund, at det er kommunalbestyrelsen, der inden for gældende rets rammer fordeler kommunens ressourcer, dvs. at Ombudsmanden, hvor der er tale om skønsmæssige forvaltningsakter eller lignende afgørelser, må respektere den lokalpolitiske afvejning og den deraf følgende mulige forskellighed mellem kommunerne.

I relation til spørgsmålet om forholdet mellem Ombudsmanden og kommunaltilsynet har Ombudsmandslovudvalget foretrukket den løsning ikke at lægge forholdet mellem Ombudsmanden og kommunaltilsynet i faste rammer, men at overlade samvirket mellem de to kontrolinstanser til praksis. Retsudvalget finder det hensigtsmæssigt nærmere at drøfte fordele og ulemper ved denne og andre løsninger, inden der tages endelig stilling til spørgsmålet om Ombudsmandens kompetence i forhold til kommunerne.

Ombudsmandslovudvalgets betænkning indeholder endvidere forslag om Ombudsmandens kompetence i forhold til tvistnævn (nævn, der afgør tvister mellem borgerne) og til andre domstolslignende nævn. For så vidt angår tvistnævn, er Retsudvalget enig med Ombudsmandslovudvalget i, at nævn, der under en be-

tryggende proces træffer afgørelse i tvister mellem borgere, bør være uden for Ombudsmandens indseende, selv om vedkommende nævn hviler på et offentligretligt grundlag (f.eks. er oprettet ved lov eller i henhold til lov), og selv om nævnet er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Med hensyn til andre domstolslignende nævn har Ombudsmandslovudvalget valgt en vurdering som grundlag for fastlæggelsen af grænsen for ombudsmandens indseende med disse domstolslignende nævn, der ikke kan føre til en præcis grænse-dragning, og Ombudsmandslovudvalget har foreslået, at ombudsmandsloven ikke lægger grænsen, men at lovgivningsmagten for hvert enkelt domstolslignende nævn træffer bestemmelse om, hvorvidt nævnet skal være under Ombudsmandens indseende eller ej. Retsudvalget finder, at det er et godt udgangspunkt, Ombudsmandslovudvalget har taget ved at gå ud fra, at det afgørende for afgrænsningen af Ombudsmandens kompetence er behovet for Ombudsmandens indseende, og derefter undtage nævn, der under domstolslignende procesformer udfører samme opgave som domstolene efter grundlovens § 63. Når det afgørende er, om Ombudsmandens kontrol kan undværes, fordi nævnet ved sine opgaver, proces og sammensætning giver lignende garantier som domstolene, kan der opstilles en skala, men som nævnt ikke fastlægges en generelt gyldig grænse, og professor Bent Christensen har ved eksempler over for Retsudvalget skitseret, hvordan en sådan skala kunne se ud.

Udvalget ser frem til at arbejde videre med sagen i næste folketingsår, forudsat at der på ny fremsættes lovforslag om en ny ombudsmandslov.

Et mindretal (Enhedslistens medlem af udvalget) støtter ovenstående, men ønsker at fastholde muligheden for flere ombudsmænd, herunder muligheden for en viceombudsmand.

P.u.v.

BJØRN ELMQUIST
formand